

II.

Начинъ за развъждане-то.

Тѣзи нѣколко поучения нека ни послужатъ и ни научатъ да си постигнемъ най-лесно и най-скоро наумена-та цѣль.

Може два пѣтя да са уловятъ : стопанинъ-тъ трѣбва да зема или таквизи добичета, кои-то са намиратъ тамъ въ страна-та, кое-то наричатъ нашенско-земно-развъждане (а ако са той ограничи исключительно само въ това развъждане, тогава са нарича чисто-развъждане) или да докара добичета отъ чужбина и са размесятъ съ тамошни-тѣ.

Отъ послѣдний опитъ сѣ излѣзли много добри слѣдствия, особно Англичани-тѣ сѣ сполучили твѣрдѣ много съ тѣзи опити, както видѣхме по-горѣ да хвалятъ тѣхни-тѣ крѣвнати коне, корторни-тѣ крави, тлѣсти-тѣ свине ; разнovidни-тѣ раси овце, кои-то сѣ срѣщатъ у Англия сѣ явно доказвание отъ смѣсване-то. При всичко това ние не бихме схвѣтвали наши-тѣ селенци да употрѣбаватъ последня-та метода, освѣнъ само при свине-тѣ, а при други-тѣ животни не бихме имъ я прѣпорѣчали, само за това, зашто-то за да са сполучи единъ задоволителенъ плодъ потрѣбно е доста време, изискватъ са особни познания, за единъ вѣщъ чловѣкъ само въ развъждане-то, кой-то да разбира всички-тѣ негодни за развъжда животни, та да ги отдѣли, а напотивъ онѣзи да избира, кои-то сочатъ че ще можатъ да принесѣтъ полза на стопанина. Само съ дълго тѣрпение, само съ постоянство, само подирѣ единъ дългогодишенъ трудъ въ развъждане-то, може чакъ тогава да са придобие полза отъ смѣшеніе-то съ чуждо-земни животни ; твѣрдѣ е близо до умъ-тъ, че тази метода може са извѣрши най-лесно въ яхѣри-тѣ на богати-тѣ стопани ; заради това тя не са препорѣчва на наши-тѣ балкански селени, зашто-то ние си имаме за сега твѣрдѣ добри сойве, кои-то иматъ много добри свойщини, а са изисква отъ стопани-тѣ само добръ рѣдъ.

Главна-та цѣль на нашия стопанинъ (тамазлѣкчия) е най-вече тази, нашенски-тѣ свойщини да изучи, да знае да ги цѣни, за да може сѣщи-тѣ отъ день на день се повече и повече да ги вѣздига, да отстранява напотивъ оння лошабини, кои-то са схѣпкасватъ въ добитакъ-тъ, та чрезъ това да облагороди стадо-то си.

Ако напр. са наематъ частни хора — особно нѣкое дружество — и са рѣшатъ да развъждатъ по-добръ добитакъ съ помоща на чуждо-земни-тѣ животни, въ този случай ние